

Slovo editora

Milé kolegyně a kolegové,
v tomto čísle se zaměřujeme na klíčová témata, se kterými se setkáváme při každodenní péči o pacienty s alergickými a astmatickými onemocněními. Články na sebe záměrně navazují: od zdánlivě „banální“ alergické rýmy, přes kauzální alergenovou imunoterapii, cílenou biologickou léčbu těžkého astmatu až po život ohrožující anafylaxi a použití adrenalinových autoaplikátorů.

Úvodní článek se věnuje alergické rýmě, jednomu z nejčastějších důvodů, proč pacienti vyhledávají zdravotnickou péči. Připomíná, že nejde jen o „lehké“ alergické příznaky, ale onemocnění s významným dopadem na kvalitu života, spánek, pracovní výkon či školní prospěch a často v těsné souvislosti s astmatem. Text se zaměřuje na racionální využití dostupné léčby, optimalizaci farmakoterapie i na praktické aspekty edukace pacientů.

Na alergickou rýmu organicky navazuje článek o alergenové imunoterapii – jediné

skutečně kauzální léčbě alergických onemocnění. Jejím cílem není pouze tlumit příznaky, ale měnit přirozený průběh onemocnění a snižovat jeho dlouhodobé dopady. Autor vysvětluje principy imunoterapie, indikační kritéria, volbu vhodného přípravku a různé formy podávání, stejně jako význam spolupráce pacienta a důsledného dlouhodobého sledování. Zvláštní pozornost je věnována adhezenci, která zásadně ovlivňuje úspěch několikaleté léčby.

Třetí text se přesouvá k těžším formám onemocnění – k biologické léčbě astmatu. Biologika významně mění prognózu pacientů s těžkým, obtížně kontrolovatelným astmatem. Článek přehledně shrnuje mechanismy účinku jednotlivých léčiv, indikační kritéria, parametry sledování účinnosti a bezpečnosti i praktické aspekty jejich používání v klinické praxi. Poskytuje tak orientaci v rychle se rozvíjející oblasti cílené léčby a jejím místě v současných doporučeních.

Závěrečný článek je věnován anafylaxi a autoaplikátorům adrenalinu – tedy problematice zcela zásadní v rámci akutní alergologické péče. Správná a včasná aplikace adrenalinu může zachránit život, přesto se v praxi stále setkáváme s jeho poddáváním, pozdním použitím či nejistotou pacientů i zdravotníků. Autoři přibližují podstatu anafylaxe a zároveň zdůrazňují potřebu jasných postupů, dostupnosti vhodných adrenalinových autoaplikátorů a systematické edukace pacientů, včetně nácviku správné techniky použití.

Věřím, že toto číslo pro vás bude užitečné při každodenním kontaktu s alergickými a astmatickými pacienty.

Přeji vám příjemné a podnětné čtení.

*MUDr. Irena Krčmová, CSc.
Ústav klinické imunologie a alergologie,
Lékařská fakulta v Hradci Králové,
Univerzita Karlova v Praze
a Fakultní nemocnice, Hradec Králové*